

FOAIA POPORULUI ROMÂN

Apare în fiecare zi cu cele mai noi știri din țară și străinătate

ZIARUL ZILNIC :

ABONAMENTUL: „Foaia Poporului Român“, „Foaia Ilustrată“ și „Cucu“ pe un an 18 cor., pe jumăt. de an 10 cor., pe un sfert de an 6 cor., Pe o lună 2.40 C.

REDACTIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BUDAPESTA, VII., ILKA-UTCA
NRUL 36. :: TELEFON: 47-82.
MANUSCRISE NU SE INAPOIAZA

ZIARUL POPORAL :

ABONAMENTUL: „Foaia Poporului Român“, „Foaia Ilustrată“ și „Cucu“ pe un an 7 cor., pe jumăt. de an 3-50 cor. Pentru America pe un an 3 dolari.

Lăsați-ne în pace!...

— Un cuvânt energetic spus la vreme —

Voim să stăruim aci asupra protestului important ridicat în zilele din urmă de două organe autorizate contra acțiunii de zăpăcire, de vrajbă și intrigă întreprinsă de transfugii noștri din Ardeal în presa din România.

Atât »Românul« organul partidului național român cât și »Telegraful Român«, organul autorizat al Mitropoliei ortodoxe din Ardeal și Ungaria, — au intervenit cu 'n lîmpede cuvînt de protestare pentru a împrăstia ceața provocată de agitația publicistică a emigranților noștri în România. De când s'au stabilit aceștia în România — ei și-au făcut o specialitate în a plasa în ziarele din țară și mai ales în »Epoca« toate urile lor mărunte, toate resentimentele personale ce le nutresc față de unii fruntași politici români de aici și chiar de dincolo.

Citind creațiunile lor stilistice — puteai vedea cu ce plăcere diabolică de diletanți perversi priveau ei oămenii politici de dincolo și de dincoace, cari nu intră în gustul și vederile lor — considerându-le ca material brut de unde să scoată efecte comice, zeflemisiri și parodieri exagerate, și astea toate pe socoteala d-lor Mihali, Vaida, Maniu, etc., etc., cari își fac aci datoria de vrednici conducători ai națiunii române și credincioși fii ai patriei ungare.

Dar acțiunea transfugilor noștri la București era cu atât mai nefastă, pericolul unui episod de rătăcirii și denaturări, deveneau cu atât mai mare, cu cât ei prezentau scrisul lor calomnios și tendențios ca poștriv și conform cu marile noastre interese naționale. Idealul național era mereu o scuza pentru dănsii de a fi impertinenți, de a fi pripiți în judecățile lor, în sentințele lor și 'n folosirea unui limbaj cu totul suburban. Ei, refugiații la București — cari stau la cafelele, în situații fără răspundere — ei se prezentau ca buni slujitori ai intereselor neamului românesc, — iar pe noi cari stăm aci la postul nostru, cari ne facem aci datoria, pe câmpul de luptă sau acasă — noi sintem trădători, vinduți și nemernici. Ei, transfugii sint eroii și înțelepții neamului — iar noi rămași aci, sintem lașii și nevrednicii națiunii românești.

În fața acestei pervertiri și răsturnări a valorilor s'au hotărît cele două organe autorizate să și ridice cuvîntul, demascând pe transfugii calomniatori și infierând activitatea lor ziaristică nefastă — lucru ce noi l'am făcut de mult.

Lăsați-ne în pace! cere »Românul« și »Telegraful« și noi toții!

— Presa din România să nu ceară concursul nostru în acțiunile lor. Noi, Românii din Ungaria și Ardeal, nu putem să fim decât fiii credincioși ai patriei în care trăim. În consecință este ipocrie a invinovăți fruntașii români din Ungaria și Ardeal, că nu și fac datoria. Este dureroasă atitudinea »Epocei« față cu conducătorii noștri, pe cari încearcă să-i discrediteze, sămănând ură între frați.

Facem apel energetic »Epocei« în numele solidarității culturale ale neamului românesc — să înceteze acțiunea distructivă, — de nu, partidul național român din Ungaria și Ardeal, are în mână câți-va aduți cu cari va câștiga definitiv partida ce o joacă unii, din interes nu numai ego-centric, dar și fratrofob.

Așa vorbește »Românul«.

— Avem ferma convingere că noi Românii din statul ungar suntem la postul nostru. Politica

noastră tradițională nu o vor schimba cei cîțiva, foarte puțini, cari au părăsit posturile lor, de onoare națională, nici prin defăimări la adresa noastră, nici prin amenințări asupra politicii guvernului României. Noi Românii de aici sintem liberi să ne aranjăm soarta așa cum o dictează interesele noastre. Dar refugiații noștri nu mai au nici un titlu de drept a face încă politica noastră. Ca fugari, dela adăposturi bune, ei nu au nici un drept să ne critice și să ne atace conducătorii.

Așa scrie »Telegraful român«.

Sint aceste cuvinte energice și spuse la vreme.

Va înțelege în fine presa din București, că trebuie să puie odată capăt ospitalității pentru ori-ce violență de limbai și critici și sfaturi deplasate adresate conducătorilor poporului român din Ardeal și Ungaria?

Ofensiva lui Hindenburg ne apropie de pace

Berlin, 21 Iulie. „Berliner Zeitung am Mittag“ află următoarele dela cartierul de presă de pe câmpul de război: Prăbușirea întregului front rusec continuă cu pași repezi și a avut de urmare retragerea rușilor pe toată linia. Ce dimensiuni va lua această sfărâmare a semi-cercului rusec pe toate sectoarele rusești — nu se poate încă prevedea acum când marea bătălie e în plină desfășurare. Dar consecințele ei ne vor duce tot mai aproape de nimicirea puterii de acțiune a dușmanului, și prin urmare ne va apropia de pace.

Orașul Mitau — pustiu

Berlin, 21 Iulie. Mitau are infățișarea unui oraș pustiu. Ministrul german a dat ordin directorului facultății de teologie, ca dela jumătatea a doua a anului să se propună ca studiu și limba rusească.

Ce s'a hotărît la conferința din Calais

— Armatele ententei nu vor mai intra în ofensivă? —

Braga, 21 Iulie. — După cât s'a putut afla până acuma, la conferința dela Calais au luat parte 5 generali englezi, între cari Kitchener și French; 3 generali francezi: Joffre, Foch și Castelnau și doi generali bulgieni. Italia n'a fost reprezentată, din cauză că generalul Porro a sosit prea târziu.

Conferința a ținut o săptămână. Cea mai importantă decisiune a conferinței ar fi, ca armatele ententei se revină la sistemul lor de luptă vechiu și anume: să stea iarăși în defensivă pentru a slăbi în acest chip trupele dușmane.

S'a vorbit și despre pregătirile în vederea unei campanii de iarnă.

Pretul unui exemplar 6 fileri.

DIN ROMÂNIA

Guvernul român contra unei aventuri războinice

»Viitorul« ziarul guvernului român, se ocupă într'un articol prim, despre ciudata concepție ce au manifestat-o oameni politici ca d-nii Take Ionescu, Neculaie Filipescu și Barbu Delavrancea, la recenta întrunire publică de la Dacia a grupărei războinice »Acțiunea Națională.« Așa în discursurile lor, acești bărbați politici și-au exprimat convingerea că România ar trebui neapărat să intre în război — chiar dacă conducătorii țării ar fi siguri de zdrobirea României.

Ori, este permis unor oameni de stat, să judece astfel, ca de dragul unor teorii abstracte de drept și dreptate să jertfească existența statului?

La aceasta chestiune răspunde foarte luminos oficiosul guvernului român »Viitorul« în articolul ei de fond dela 2 Iulie st. v.:

Manifestările dela noi cari coincid cu situațiunea externă, sunt și ele, fără îndoială, prilejul care înlesnește, cu sau fără voe, lămurirea tuturor asupra unor așezări valori dela noi.

Intre manifestările recente de acest fel, e una pe care am avut s'o înregistrăm la o recentă întrunire publică în care s'a cerut războiul pentru război, spunându-se între altele că ar trebui să intrăm în război »chiar dacă am fi siguri de zdrobirea noastră.«

Cu alte cuvinte, s'a cerut în acea întrunire să murim cu orice preț numai fiindcă ne-am pune în serviciul unui simțământ de dreptate.

În acest chip oratorii au văzut dăunăzi, — și erau personalități politice — datorită de împlinit a României față de statele în război.

E neîndoios că încă din timpurile cele mai îndepărtate Românii și-au făcut din împlinirea datoriei un titlu de cinste. Dar împlinirea datoriei a fost și trebuie să fie totdeauna subordonată asigurării în prealabil a existenței Statului care urmează să pășească pe o asemenea cale plină de mari și grele răspunderi.

Ori, cea dintâi dintre răspunderi, — tocmai în interesul unui mai bun serviciu de adus sentimentului de dreptate, — e răspunderea legată de garantarea cea mai scrupuloasă a vieții Statului chemat să lupte.

Statul care face războiul pentru război, merge la o aventură, care poate primejdi în primul rând existența aceluși Stat nu numai în dauna lui, dar și în dauna datoriei care i se reclamă s'o îplinească și pe care în asemenea condițiuni e sigur că nu ar mai putea-o îndeplini cu folos pentru nimeni.

Să mergi la război, chiar când ești sigur de zdrobirea ta, e o concepție ciudată, care nu poate rezista gravității răspunderilor din clipele mari și hotărâtoare.

Concepțiile acestea au însă meritul de a da măsura valorii oamenilor, dovedind că dacă uneori »împrejurările fac pe oameni« tot ele lămuresc și opinia publică și cronicarii vremurilor noastre, asupra chipului cum se înțelege de către unii și de alții împlinirea datoriei către țară, mai ales într'o epocă în care fie ce greșeală se poate plăti cu însăși viața Statului.

România și înfrângerile Rusiei

Într'un remarcabil articol de fond din ziarul »Moldova« al d-lui Carp, intitulat »Cel mai mare pericol național«, găsim următoarele constatări importante:

Situațiunea actuală pe câmpurile de război ale situațiunea pe câmpul de război germano-rus se desfășoară într'un mod extrem de favorabil marilor interese ale neamului românesc. Este învins »dușmanul natural« cel mai mare al României și al Românismului, singurul dușman care ar fi în stare să amenințe serios existența statului și a neamului românesc, Rusia.

Această înfrângere oricât ar căuta se se consoleze »patrioții« noștri rusofili, este definitivă. D'aci înainte numai poate fi vorba de cât de gradul și mărimea înfrângerii rusești, sunt adevărați naivi toți aceia care-și mai fac iluzii

despre posibilitatea unui reviriment radical favorabil cauzei rușilor.

Războiul se poate prelungi oricât voiți, Rusia poate încă arunca masse enorme neorganizate, de carne omenească, ca o jertfă criminală și inutilă pentru hrana tunurilor austro-germane, amicii Rusiei, a căror optimism nu este egalat decât de desăvârșita lor ignoranță, mai pot spera în căderea problematică a Dardanelor, ei se mai pot consola că atunci vor afla în Rusia, armele și munițiunile din nu știu ce țări și continente: căci Franța și Anglia duc ele înși-le lipsă de aceste munițiuni; toate acestea se pot întâmpla, însă toate acestea nu vor aduce ceea ce dorește Rusia și diferiții ei amici și advocați, adică o victorie rusească.

Deși în această privință România nu mai poate fi amenințată!

Pericolul puhoiului moscovit victorios, care ar fi putut să ne cotopească așezându-se în Galizia, Bucovina, Maramureș, la gurile Dunărei, la Constantinopol, nu mai există pentru România, grație uimitoarei bravuri și forței admirabile a puterilor centrale Germania și Austro-Ungaria și grație rezistenței demne de admirat a Turciei.

Totuși primejdiile n'au dispărut pentru România, pentru interesele noastre vitale primordiale. Ele nu mai sînt cele din afară, însă există primejdiile foarte mari și foarte reale de ordin intern, pericole inerente firei și organizațiunii noastre politice și sociale interne.

Știm din istoria României moderne cu ce dibăcie, cu câtă tenacitate o pleiadă de români nemuritori, a căror nume scumpe sînt cu adevărat recunoștință gravate în inima ori căruia român conștient, a știut în secolul trecut să conducă destinele țării românești profitând din constelațiunile favorabile externe. Înfrângerea Rusiei la Sebastopol, atitudinea binevoitoare a puterilor europene ce au avut interes să facă din România la gurile Dunărei o stavilă în contra năzuințelor rusești de cotopire, aceste împrejurări favorabile intereselor vitale ale Neamului Românesc au fost cu măiestrie utilizate de marii conducători ce aveau pe acea vreme destinele Neamului în mâinile lor.

Astfel s'a creat România de astăzi în contra intereselor Rusiei, o cetate ridicată de Europa și de înțelepții neamului în contra valorilor oceanului moscovit. »Sentinela română« la gurile Dunărei cântată de nemuritorul Alexandri!

Ce deosebire între atunci și astăzi!

Mersul evenimentelor pe câmpul de război, care a fost cu totul altul decât cum se așteptau conducătorii noștri atât de rău pregătiți, ați de rău informați, desvâlue complectă, desăvârșita deșertăciune a politicii externe adoptată de România dela izbucnirea războiului încoace.

S'a întâmplat ceea ce am afirmat noi, aceștia grupați pe lângă acest jurnal, iar împreună cu noi un număr mic de oameni ce și-au dat osteneala de a se informa altfel decât cum permitea majorității românilor diplomația rusească și franceză!

Rusia este bătută!

Toată politica externă, a acelor care de frica Rusiei au dus carul Statului român după comanda venită dela Petrograd-Paris sau Londra cade deci dela sine!

Situațiunea este clară pentru România!

Cum politica este după spusele lui Bismark »o artă a posibilităților«, cum România nu poate eși din acest cataclism european micșorată ci trebuie să iasă mărită, cum e te imposibil ca noi să legăm saorta țării de Rusia înfrântă de dragul platonic al »surorii« latine, Franța, — reese absolut clar pentru orice român a cărui minte mai este capabilă de o liniștită și logică gândire, ca România trebuie acum să meargă în contra Rusiei pentru a lua înapoi Basarabia.

Nu putem doar aștepta că această țară care formează jumătate din trupul Moldovei lui Ștefan cel Mare, să-și lăchimbe stăpânii fără ca noi să facem ceea ce este pur și simplu o datorie națională, adică să alergăm cu toate forțele noastre pentru dezrobirea ei!

Noi o afirmăm dela începutul războiului actual: acest război nu pune pentru România chestia Ardealului, ci pune lămurit chestia Basarabiei.

Cine credea altfel era rău informat sau in-

pus în eroare de acei perfizi diplomați străini, ce pe toate căile au căutat să deturneze atenția și inimile românilor dela realitatea clară a lucrurilor, dela Basarabia, către o chimeră și iluzie primejdioasă: la chestia Ardealului!

Evenimentele ne-au dat dreptate!

Nu se desmembrează Austro-Ungaria, cum credea majoritatea oamenilor noștri politici atât de prost informați, ci se prăbușește Rusia țarista!

Cine nu vrea sau nu poate să înțeleagă acest lucru evident în momentul de față, cine din inerție sau copilărească încăpăținare sau din motive de ambiție personală nu vrea să vadă, această realitate, este fără ca s'o vrea cel mai primejdios dușman al României!

America și războiul european

— O notă a Statelor Unite adresa ă Angliei. — Răspunsul Americii către Germania. — Propaganda în America contra exportului de munițiuni. — O grevă în fabricile de munițiuni americane. —

Opinia publică din America începe să-și deie seamă, că neutralitatea anunțată de cercurile oficioase ale Statelor Unite, este călcată de aceleași cercuri, cari tolerează exportul de munițiuni pentru statele ententei, având totodată o atitudine binevoitoare pentru toate acțiunile de volnicie și dominare ale Angliei pe mare.

În contra acestei atitudini politice foarte puțin corecte, s'a pornit o vie mișcare populară, care are în fruntea ei pe Bryan, fostul ministru de externe al Statelor Unite. Aceasta mișcare are acum un puternic răsunet în America, și factorii răspunzători ai Statelor Unite încep să ia în considerare glasul imperios al opiniei publice. Primele efecte se și văd.

Ziarul londonez »Times« află din New-York: Nota Statelor Unite către Anglia e numită de o înaltă personalitate cu răspundere ca un avertisment. Guvernul Statelor Unite e deplin conștient de starea creată de lipsa de respect a Angliei față de drepturile americanilor cu privire la comerțul de bumbac, articole alimentare, tutun și alte obiecte de export. Se mai arată în aceasta notă și situația produsă de blocada engleză, care oprește exportul de mărfuri fabricate în Germania, sau după contractele existente sînt proprietatea Statelor Unite, și nu pot fi exportate din neutralul Rotterdam în Statele Unite.

Intr'o a doua notă se va protesta contra blocadei coastelor norvegiene de către Anglia, arătându-se ilegalitatea ei și că ea împiedică comerțul Statelor Unite cu Norvegia, Danemarca și Londra.

Din Washington se anunță, ca președintele Wilson, îndată ce s'a întors din concediu, a avut o convorbire cu noul ministru de externe, Lansing despre răspunsul Statelor Unite la nota Germaniei. Ambii au fost de acord ca să se accentueze în notă, că Statele Unite nu vor putea rămâne în neacțiune în cazul unui nou atac întreprins contra unui vapor neînarmat, când poate să cadă

jertfă vieți de americani. Nota va re-leva intenția serioasă a Statelor Unite să nu renunțe la nici una din drepturile lor.

Din New-York se mai anunță: În călătoria lui de agitație ce o întreprinde fostul ministru de externe Bryan în Statele Unite, a ținut la Boston un discurs important. Dânsul a făcut apel la muncitorime să refuze să mai fabrice munițiuni în Statele Unite, cari nu's pentru trebuințele Americii, ci pentru export. Numai așa muncitorii Americii vor contribui la terminarea războiului european. Urmarea acestui discurs se ob-

servă prin mișcări de nemulțumire în fabricile de munițiuni.

Din New-York vin știri și de atacuri și atentate contra vapoarelor de transport munițiuni, cu destinația pentru Anglia, Franța și Rusia. Numeroase bombe și material explozibil au fost puse pe vapoare și fabrici de munițiuni cu scopul vădit de a le arunca în aer. 500 polițiști și detectivi păzesc zi și noapte aceste fabrici.

În fabricile de arme și munițiuni din Remington, Bridgeport și Connecticut s'au pus în grevă 12.000 lucrători. Aceste greve amenință să se întindă și la alte fabrici americane.

au loc lupte vii de artilerie și mine. La Les Eparges trupele germane au pierdut câteva avantajii locale dobândite la 17 Mai. Germanii au făcut aci prizonieri 3 ofițeri și 310 soldați. Un atac englez de mine la castelul Huoge, la est de Ipern s'a prăbușit la pozițiunile germane. La Souchez germanii au respins atacuri de granate de mină.

O încercare de înaintare a francezilor la Pri-court — a fost respinsă de germani.

TURCIA ȘI DUȘMANII EI

Aliații vor să înceteze deocumdată acțiunea contra Dardanelor — Pierderile englezilor. — Comunicatul oficios.

La Dardanele acțiunea antantei continuă, dar cu mai puțină vigoare ca în săptămâna trecută. Se vede, că insuccesele de până acum i-a pus pe gânduri pe aliați. Lipsa de munițiuni a provocat o mare îngrijorare și la bărbații politici ai ententei. Așa Balfour, unul dintre cei mai de seamă bărbați de stat englezi, a declarat în culoarele Camerei engleze, că este foarte mică speranță de a mai continua acțiunea contra Dardanelor. Ar fi cu mult mai bine, dacă aliații ar sta pasivi, până când munițiunile turcilor s'ar epuiza.

În felul acesta speră aliații să puie stăpânire pe Dardanele, dar nu cu lupte zadarnice, cari continuă de opt luni de zile.

În Camera engleză ministrul-președinte Asquit a declarat, că în luptele cu turcii pierderile armatelor engleze pe apă și uscat sunt 8084 morți, 26.814 răniți, 7536 dispăruți.

Comunicatul oficios turcesc

Constantinopol, 19 Iulie. — Frontul dela Dardanele: La Ari Burnu în ziua de 18 Iulie nu s'a produs nici un eveniment important.

La Sedil Bahr dimineața o parte a armatelor dușmane a atacat câteva tranșee turcești. I-am lăsat să între și apoi i-am nimicit cu totul. Am făcut vre-o câți-va prizonieri francezi.

Bateriile noastre din Anatolia au bombardat vehement tabăra dușmanului dela Teke Burnu și porturile lor de debarcare. În urma acestei bombardări s'a iscat un incendiu, care a ținut jumătate de oră și s'au produs câteva explozii.

Pe frontul Irake, dușmanul bățut în luptele de lângă Kales-ül-Nedsim, n'a mai încercat să atace. Ei continuă să tranșeze cu vaporul răniții spre sud. Aceasta operațiune continuă de două zile.

Pe celelalte fronturi nimic nou de semnalat.

RĂZBOIUL CU ITALIA

— Italianii vor și ei să obțină odată un mare succes — dar e zadarnică ori ce opinie. —

Și comunicatul de azi al lui Höfer ne anunță, că ofensiva italiană câștigă în intensitate, având ca obiectiv principal cucerirea orașului Görz situat pe Isonzo. Dar și încercarea aceasta a fost zadarnică.

MERSUL RĂZBOIULUI

Radom și forturile cetății Ostrolenka ocupate de trupele noastre aliate

— Cu pași gigantiști oștirile germane și austro-ungare se apropie de ținta finală: înfrângerea decisivă a rușilor. — Progrese și cuceriri în Kurlanda, în preajma Varșoviei și pe linia Ivangorod—Radom. — O mare bătălie pe frontul italian — Lupte pentru posesiunea orașului Görz. — La Dardanele. —

Ce ofensivă victorioasă continuă armatele germane și austro-ungare în Rusia. Când îți arunci o privire asupra imensului câmp de luptă pe harta Rusiei — îți dai de abea seamă cât de genial este planul de luptă german, căci e sigur că Hindenburg și Mackensen au conceput acum toată ofensiva în Kurlanda și contra Varșoviei.

Când acum două săptămâni, ofensiva noastră s'a oprit, respectiv s'a încetenit pe frontul galițian și polon — rușii ca și acei cari țin cu rușii — au crezut că ofensiva noastră și-a dat răsufarea, că armatele aliate sint sleite de puteri și incapabile să mai profite de victoriile din lunile trecute repurtate în Galiția. Dar cum s'au înșelat toți aceștia. Cât de mult au pus ei preț pe succesul trecător rus la nord de Krasnic, de acum două săptămâni!

Însăși Rușii erau de credință că prin victoria lor la Krasnic a venit momentul psihologic pentru dânsii să reia o contra-ofensivă între râurile Bug și Vistula, și în locul unui război de mișcare să reînceapă războiul de tranșee și pozițiuni. De aceea rușii au adus multe întăriri din frontul lor dela nord, dela Kurlanda, Narev, în nădejdea că victoria dela Krasnic se va mări și va urma respingerea trupelor aliate. Dar nu s'a întâmplat așa.

În vreme ce rușii își îndreptau grosul forțelor lor pe frontul Bug și Vistula, ațintindu-si acolo toată atenția lor — marele Hindenburg a întreprins o puternică ofensivă nu numai în Kurlanda, la Windau, ci și pe frontul Kolno, Mlava, Narev. Și în câteva zile s'a produs o radicală schimbare pe acest front, toate liniile de apărare rusești au fost rupte acolo și după ațâtea localități ocupate, au cucerit și importante forturi de nord ale cetății Ostrolenka.

În Polonia la vest de Vistula, victoria noastră culminează în cucerirea orașului Radom, ceea ce deschide trupelor aliate drumul spre cetatea Ivangorod — și se apropie ora fatală a căderii Varșoviei.

Iată acum bunele comunicatelor oficioase:

Între Vistula și Bug, trupele aliate în urmărirea dușmanului, care cedează terenul — au ajuns ieri dincolo de câmpul de luptă din zilele din urmă. La trupele conduse de feldmareșalul Arz, cari s'au distins atîta în succesele recente, numărul prizonierilor ruși s'a urcat la 50 ofițeri și 3500 soldați.

Și la Sokel armatele noastre au făcut peste 3000 prizonieri. La Vest de Vistula trupele aliate, în lupte eroice au frînt rezis-

tența rusească la riul Ilzonka. La sud și la vest de Radom regimente austro-ungare au avut lupte violente. Infanterie din Ardeal au luat cu asalt localitatea Kostrzik. Azi dimineața, Radom a fost ocupat de trupele noastre.

În Galiția de răsărit situația e neschimbată. La granița, între Bucovina și Basarabia, o brigadă rusească a fost atacată și risipită.

Höfer, mareșal locot.

Comunicatul german anunță:

În Kurlanda, rușii au fost respinși la Gros Schmarden la est de Tuckum, la Gründorf și Ussingen.

Și la est de Kurșany, dușmanul cedează terenul în fața atacurilor noastre.

La nord de Novogrod pe Narev, trupe germane au ocupat pozițiuni rusești la nord de întâlnirea râurilor Seroda și Pisa. Aci s'au distins noui trupe de glotași cari pentru prima oară au intrat în focul luptei.

La nord de gura râului Szkva am ajuns pe malul râului Narev. Forturile cetății Ostrolenka, situate pe malul nord-vest al râului Narev au fost ocupate de trupele germane. La sud de Vistula, trupele noastre au înaintat până la pozițiile dușmane Blonie—Grojec. În lupte de ariergardă rușii au pierdut acolo 360 soldați și 2 mitralieze.

În Polonia de sud-est, trupe de glotași și rezerve germane conduse de generalul v. Woyrsch au respins pe dușmanul superior în număr din pozițiile lor dela Ilsonka. — Toate contra-atacurile rezervelor rusești aduse în grabă au fost respinse. Peste 5000 prizonieri au căzut în mânele germanilor.

Trupele noastre urmăresc pe dușmanul bățut. Cavaleria a ajuns linia ferată Radom—Ivangorod.

Între Vistula de sus și Bug fugărim pe dușmanul, care cedează terenul.

Șeful Statului major.

LUPTLE DIN APUS

Atacuri franceze respinse

Pe frontul francez a intervenit oarecum un calm relativ în ultimele 48 de ore. Atacuri franceze în cursul nopții la Souchez au fost zadarnice de focul german. Între Oise și Argonne

Comunicatul oficios al cartierului general:

În ținutul Görz luptele continuă. Atacurile îndreptate ieri și azi spre ziua, cu multă înverșunare de dușman contra podului de la Görz, au fost zădărnice. După un foc cumplit de artilerie, care a ținut până la amiază, divizia 11 de infanterie italiană, însoțită de alcool, a atacat linia noastră de la Podgora. În unele locuri dușmanul a intrat în tranșeele noastre de unde i-am scos. După amiază artileria dușmană a intrat din nou în acțiune, iar la orele 4 infanteria a dat al doilea atac contra noastră. Până seara la orele 8, atacul acesta l'am respins. Pe marginea platoului de la Doberdo luptele urmează cu multă înverșunare. Ieri după amiază honvezii noștri viteji au respins un atac aprig al dușmanului, îndreptat contra pozițiilor noastre de lângă Sdraussina. Alte trei atacuri puternice ale italienilor la acest loc au fost din nou zădărnice. Aceiași soarte au avut înaintările dușmanilor contra platurilor Palazzo, Redipuglia și Vermeigliano, precum și cea de la Monte Cosich (spre nord de Monfalcone). Dușmanul, care pe toate liniile a căutat să recupe tranșeele lor cucerite de noi, a suferit mari pierderi.

La centru de Isonzo, în ținutul Krn și la granița Carintiei luptele de artilerie sunt în curs. Am respins două atacuri vehemente ale trupelor alpine îndreptate contra pozițiilor noastre de la Krn spre sud. În luptele date în provincia Kreuzburg, despre care am făcut odată amintire, italienii au pierdut 200 morți și 400 răniți. Pierderea noastră totală în acea luptă au fost 42 soldați.

Trupele noastre au recucerit de la dușman pozițiile de la Schuderbach spre sud. Un nou atac mai slab al italienilor la Col di Lana a dat iarăși greș, ca toate de până acum.

Höfer, mareșal locot.

Știrile zilei

Sprrijinul statului pentru familiile militarilor căzuți în războiu

Ministrul de honvezi a trimis o circulară către autoritățile comunale, în care ordonă că familiile militarilor — cetățeni ungari — cari au căzut pe câmpul de luptă, sau au fost răniți ori dispăruți, să primească un ajutor din partea statului, în tot timpul războiului, cât și 6 luni după încheierea păcii. În caz de nevoie, se pot acorda ajutoare provizorie din banii statului. Ministrul de război cere autorităților comunale să rezolve aceste chestiuni cu cea mai mare bunăvoință.

Monarhul despre regimul din Galiția

Șeful clubului politic polon, dr. Biłinski a fost primit în audiență de rege, cu care ocaziune venind vorba despre numirea unui general ca guvernator al Galiției — monarhul a autorizat pe dr. Bilinski să comunice următoarele opinii publice din Galiția: Prin noua numire nu se urmărește nici de cum introducerea unui regim militar în Galiția, ci ea e necesară numai de evenimentele războiului. Așezămintele constituționale și autonome ale Galiției precum și drepturile de limbă de cari se bucură polonii vor rămâne mai departe în vigoare.

Arestarea unui milionar, furnizor-șarlatan al armatei în Timișoara

Și la Timișoara s'a descoperit multe escrocherii săvârșite de mari industriași și negustori la furniturile militare — așa că poliția din Budapesta a trebuit să trimească un inspector să facă o anchetă riguroasă. Rezultatul prim al acestor cercetări a fost arestarea negustorului milionar de untură, Eduard Holzer, pentru infracțiuni comise contra armatei. Holzer a furnizat statului pentru două milioane coroane marfă proastă și stricată, ca ceai, unt, brânză, cerind prețuri de trei ori mai mari decât valoarea articolelor furnizate. La afacerea aceasta Holzer a câștigat un milion coroane.

Reintoarcerea refugiaților în Galiția

Ministrul de interne austriac printr'o ordonanță face cunoscut că cercurile Strzyzov, Krosno, Stari-Sambor și ținuturile cari stau în afara de zona cetăților din județele Cracovia, Wieliczka și Podgorze — sînt deschise pentru reintoarcerea refugiaților la vatră. Acei dintre refugiați cari au locuit în cercurile de mai sus, și sînt acum fără ocupație și mijloace de câștig, sînt provocați să se întoarcă acolo. Ei vor primi de la poliția orașului unde locuiesc acum legitimații, cu cari au drept să călătorească în Galiția și cu trenul militar. În Galiția vor primi mai departe un ajutor de la stat.

Aniversarea luptei de la Lissa

A fost sărbătorită ieri de presa vieneză în articole comemorative. Este a 49-a aniversare — scriu aceste ziare și spiritul lui Tegethoff are și acum aceiași putere și efectul unei moșteniri stinte. Soldații și marinarii noștri rivalizează între ei, pentru a dovedi italienilor că sînt urmașii demni ai eroilor de la Lissa și Custoza.

Două mașini de treerat

ambele în stare bună: una cu benzină, putere 12 cai, iar cealaltă cu vapor, 8 cai putere, se află de vânzare la domnul Iuliu Ioanovici, inv. pens., în Zsena, up. Gavosdia, comitatul Caraș-Severin. — Cine dorește să cumpere, să se adreseze la susnumitul domn.

Știri privitoare la războiu

Situația nu-i așa disperată în Serbia

Correspondentul special al ziarului »Vossische Zeitung« la București, comunică ziarului său să nu se dea încredere acelor rapoarte cari zugrăvesc starea Serbiei în culorile cele mai negre. Diferite persoane de încredere declară în deplin acord că Serbia nu duce lipsă de cele necesare, epidemii nu mai bântuie și că trupele sârbești s'au recules. Ambasadorul american din București, Wopicka, care s'a întors dintr'o lungă călătorie în Serbia, unde a vizitat lagărul prizonierilor — comunică că situația în Serbia e suportabilă. Sârbii au făcut tot ce le-a stat în putință pentru a combate flagelul tifosului exantematic, care cu tot sacrificiul medicilor a făcut multe victime printre prizonieri. Mai tîrziu, însă, sosind misiuni sanitare străine, — epidemia aceasta a putut fi combătută în mod energetic.

Demonstrația a 40.000 femei engleze războinice

Duminecă au demonstrat pe străzile Londrei 40.000 femei. Ele au cerut dreptul de a participa la apărarea patriei lor. Convoiul imens a pornit la Whitehall, unde ministrul munițiilor a ținut o vorbire, relevând că actualmente 50.000 femei lucrează la fabricarea de munițiuni. — »Tara acceptă cu plăcere ajutorul vostru, încheie ministrul englez discursul lui.«

Urișa grevă a minerilor englezi

Pe lângă numeroasele necazuri ale guvernului englez, se adaugă acum un nou necaz: greva uriașă a minerilor din Sud-Wales. 200.000 lucrători refuză acum să scoată cărbuni. Conducătorii greviștilor, cer ca guvernul englez în prima linie să suspende măsurile riguroase luate contra greviștilor în timpul războiului și desființarea legii de munițiuni pentru provincia Wales de sud, care lege înlătură dreptul de grevă. Greviștii mai cer o urcare a salariilor cu 20 la sută.

Caracteristic pentru starea de spirit din Anglia e faptul că ziarul englez »Daily Express« dă un premiu de 20.000 coroane aceluia care va dovedi că greva minerilor în Anglia a fost instigată de nemți.

Din cauza acestei greve, multe uzine au trebuit să înceteze ori ce activitate, în urma lipsei de cărbuni. Fabricarea de munițiuni suferă mari întâzieri.

O părere neutrală despre situația militară a Rusiei

Colonelul Stegemann, criticul militar de la ziarul elvețian »Bund« scrie: Inconjurarea frontului rusec de la nord devine tot mai strînsă. Ofensiva germano-austro-ungară la sud se întinde până la frontul Vistulei, care front e ajuns și de la nord de ofensiva germană. Putem zice că Brest-Litovsk a ajuns aproape centrul operațiilor rusești, iar Varșovia este numai un punct de sprijin exterior primejdios.

Cleștele care este aplicat acum, apoi reluarea ofensivei de generalul Woynsch și apărarea frontului la Bug și Nistru — sînt în general aparițiile unei operațiuni strategice uriașe și admirabil organizate.

Un trimes al Angliei în Rusia

»Frankfurter Zeitung« află din Cristiania că ieri a trecut o delegațiune specială compusă din trei reprezentanți ai guvernului englez, care delegațiune are o misiune la guvernul rus. Din Stockholm ea a plecat mai departe la Petersburg.

Un senzațional proces anarhist la Paris

»Corriere della Sera« află din Paris că în cursul tribunalului de război va avea de judecat un proces senzațional pentru propagandă anti-patriotică făcută de anarhiști din grupul apăsător lui Bonot. Implicați în acest proces sînt: anarhistul Prevost, cunoscutul antimilitarist Poulot și soții Donnadeux. Ei sînt acuzați că au răspândit manifeste în care se zugrăvesc în culori vii grozăviile săvârșite de armata franceză și că au făcut o vie agitație pentru pace. În actul de acuzare se mai arată că manifestele acestor anarhiști sînt redactate în același fel ca și manifestele aruncate de aeroplane germane pe teritoriul francez.

Arestarea unui antreprenor de pompe funebre la Budapesta

— A voit să înșele pe un român —

George Pampa, născut în comuna Szamosmăkod, a făcut serviciu militar în regimentul 63 de infanterie din Bistrița. Imbolnăvindu-se pe câmpul de războiu, a fost adus în spitalul militar nr. 16 din Budapesta, unde a murit la 15 Iunie.

Tatăl lui Pampa fiind avizat de autoritățile militare despre moartea fiului său, a venit numai decît la Budapesta, să-și ducă mortul acasă în satul unde s'a născut. S'a prezentat la spitalul militar, unde îi ese în cale un anumit Ștefan Hodina, șeful unui întreprinderi de înmormântare. Acest individ îi face o ofertă că pentru suma de 700 coroane să-i scoată din mormânt feciorul, care era deja îngropat și cu trenul să transporte rămășițele lui pămîntești pînă acasă. A cerut 150 coroane anticipație.

Bătrînul Pampa a dat suma cerută și s'a înapoiat acasă de unde a mai trimis telegrafic restul de 550 coroane. Spre cea mai mare surprindere bătrînul în aceeași zi primește o telegramă de la antreprenor, în care îi cere încă o sumă de 150 coroane, »conform contului« în caz contrar va înmormînta peste 48 ore cadavrul lui George încă odată în Budapesta.

Biețul bătrîn era foarte năcăjit, căci doar avea în mână hirtia, în care se spunea lămurit, că pentru tot transportul trebuie să plătească 700 coroane. Dar ce era se facă? A împrumutat de undeva 150 coroane și a trimis și această sumă prin telegraf.

În 7 Iulie trupul rece al iubitului său fiu, sosește în comună. După ce-l înmormîntează, bătrînul Pampa face numai decît arătare la tribunal contra antreprenorului Ștefan Hodina pe motiv de înșelăciune.

Căpitanul poliției din Budapesta convingându-se că de fapt numai 700 coroane trebuia să-i plătească, — a deținut pe antreprenorul șarlatan.